

sdružení kapitálová, která mají jen prostředně napomáhati hospodářství členů. S tohoto hlediska vyhovovala by zákonu sdružení spisovatelů a výkonných umělců za účelem provozu divadelní neb kabaretní scény, pokud by byl provoz obmezen jen na jejich vlastní dramatická díla nebo pokud by vystupovali na scéně jen umělci členové družstva, by tím byl umožněn snadnější odbyť jejich duševní práce, pokud se týče uplatnění se v jich povolání za účelem zlepšení jich hospodářské existence. Za týchž podmínek bylo by přípustno i sdružení k předvádění filmů a k vysílání rozhlasu, pokud by šlo o zužitkování vlastní tvorby, sdružení k provozu dramatické a taneční školy, pokud by bylo buď v úzké souvislosti s výchovou členů pro vlastní scénu ve smyslu zmíněném aneb, pokud by se sdružilo několik umělců odborníků k provozu takovýchto škol k podpoře jich vlastní výrobní činnosti. Rovněž tak divadelní agentura a výroba divadelních potřeb a dekorací, reklama a výroba reklamních návěští mohly by býti provozovány jen v rámci vlastních potřeb scény. Vše to musilo by býti ve stanovách výslovně zdůrazněno. Z tohoto rámce vybočuje však zcela nakladatelství a vydavatelství knih, časopisů a hudebnin, jakož i knihkupectví bez obmezení, obchod s hudebními nástroji, gramofony a deskami, radiopřístroji a s jich součástkami, pak prodej divadelních potřeb a rekvizit. Tu již nejde o svépomoc k podpoře vlastní, individuální tvorby členů společným provozem, nýbrž o asociaci kapitálovou, sloužící k nepřímé podpoře členů rozdělením zisku, pro kterou se forma společenstva nehodí.

Čís. 7659.

Vklady, zadržené podle § 62 zákona o dávce z majetku ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n., jež jsou majetkem příslušníka domácnosti, ručí nejen za částku dávky, vypadající na majetek onoho příslušníka domácnosti, nýbrž za celou dávku uloženou k placení přednostovi domácnosti. Pro ručení vkladů jest lhostejno, že je příslušník domácnosti obdržel darem od přednosty domácnosti, aniž jest podmínkou pro uplatňování ručení, že se stala dávka nedobytnou u toho, kdo jest povinen placením.

Okolnost, že vymáhající věřitel vedl k úhradě dlužné dávky exekuci na vklad nikoliv správně platební výzvou peněžního ústavu, není důvodem, by majitel vkladu, příslušník domácnosti dlužníkovy, domáhal se nepřípustnosti exekuce žalobou podle § 37 ex. ř., tato žaloba jeho jest však oprávněna potud, pokud byl vklad zabaven také pro daň z obrátu a z příjmu, daň výdělkovou a pozemkovou a pro exekuční útraty proti přednostovi domácnosti ku vydobytí dávky z majetku.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1927, R I 1063/27.)

V exekuční věci československého eráru proti Tomáši K-ovi pro nedoplatek dávky z majetku, daní z obrátu a z příjmu, daně výdělkové a pozemkové a ku vydobytí útrat exekuce, vedené ku vydobytí dávky z majetku byly zabaveny vkladní knížky. Rudolf K., příslušník domá-

cnosti dlužníkovy, tvrdě vlastnické právo k částkám uloženým na zabavených vkladních knížkách, domáhal se žalobou proti československému eráru, by bylo uznáno právem, že výkon exekuce na vkladní knížky není přípustný. Žalovaný erár namítl, že zabavené vkladní knížky byly podrobeny k 1. březnu 1919 soupisu a že z nich zadrženy byly 15% kvoty těchto vkladů, takže jsou to vesměs vázané 15% vklady, že povinné straně Tomášovi K-ovi byl doručen platební rozkaz na dávku z majetku jako přednostovi domácnosti a že ostatní příslušníci domácnosti, mezi nimi též žalobce ručí za dávku z majetku do výše zadržovaných vkladů bez ohledu na částku vypadající na ně jako společníky domácnosti i v tom případě, když přihlášeny byly vlastní úsporné vklady k dávce z majetku, že nedoplatek na dávce z majetku Tomáše K-a, pro který jest exekuce především vedena, činí ke dni 11. dubna 1924 34.170 Kč 20 h, kdežto všechny zadržené a zabavené vklady nedosahují i s úroky 20.000 Kč a že zabavené vkladní knížky byly také zahrnuty v seznamech konečného jmění, z něhož byla vyměřena Tomáši K-ovi dávka z majetku. Procesní soud první stolice žalobu zamítl.

Důvody: Jest zjištěno, že hotovosti ve zbytkových částkách na vkladní knížky uložené jsou vázanými vklady, z nichž jen na vkladní knížku jednoho peněžního ústavu nedopatřením tohoto ústavu nebyl celý vázaný vklad zadržen a že tudíž všechny tyto vklady původní byly také přihlášeny k soupisu k vůli vyměření dávky z majetku. Dále jest zjištěno, že veškeré vklady žalobce Rudolfa K-a zahrnuty byly do seznamu konečného jmění dávky z majetku a že nedoplatek dávky z majetku povinné straně Tomáši K-ovi jako přednostovi domácnosti vyměřené činí 34.170 Kč 20 h a že všechny zadržené a exekučně zabavené zbytky vkladů činí pouze 17.976 Kč 80 h mimo přibylé úroky. Ručí tudíž podle § 62 nař. vlády ze dne 27. července 1920 čís. 463 sb. z. a n. všechny tyto zadržené vklady příslušníků domácnosti ve zbytkových částkách za nedoplatek dávky z majetku Tomáši K-ovi, jako přednostovi domácnosti původně vyměřené a jest proto zabavení těchto zbytků zadržovaných vkladů, které bylo provedeno, přípustné, takže žalobce nemůže se v tomto případě dovolávati zrušení exekuce podle § 37 ex. ř. Okolnost, že exekuce zabavením zbytků vkladů povolena byla proti povinné straně Tomášovi K-ovi též pro jiné ještě dlužné daně, jako daň z obratu, daň z příjmu, výdělkovou a pozemkovou, na věci nic nemění, uváží-li se, že exekucí vymáhaný nedoplatek dávky z majetku sám o sobě jest skoro dvakrát tak velký jako všechny vázané a zadržené zbytky vkladů exekučně zabavené a že tudíž vyčerpává úplně zbytky těchto vkladů i s přibylými úroky. **Odvola cí soud** zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a vynesl nový rozsudek.

Důvody: Odvolací soud nemůže souhlasiti s právním názorem soudu procesního, že jest zabavení zbytků zadržovaných vkladů přípustné, ježto vklady tyto ručí podle vlád. nař. ze dne 27. července 1920 čís. 463 sb. z. a n. k § 62 za nedoplatek dávky z majetku vyměřené Tomáši K-ovi jako přednostovi domácnosti. Podle uvedeného vlád. nař. k § 62 (1) až (5) totiž ručení podle § 62 (4) zákona ze dne 8. dubna 1920 čís. 309 sb. z. a n. a to právě ručení zadržnými zbytky vkladů u peněžních ústavů uplatní se platební výzvou u peněž-

ního ústavu, o níž jest stranu vyrozuměti. Tento předpis jest podle svého znění kategorickým, takže jiným způsobem ručení uplatnění nelze, jak se žalovaná strana neprávem domnívá. Nutno uvážit, že nejde o přímou platební povinnost majitelů vkladů, nýbrž pouze o jejich ručení, které zásadně nutno uplatňovati, pokud jde o daně a veřejné dávky, platebními příkazy příslušných finančních úřadů a pokud jde o ručení jiné, žalobou, načež teprve lze vésti proti ručiteli exekuci. Když tedy vládní nařízení předpisuje za tím účelem, by vybrání dávky bylo ulehčeno, cestu zvláštní, nutno tento předpis vykládati restriktivně a přesně se podle něho zachovati. Poněvadž však žalovaná strana v projednávaném případě k vymožení dávky z majetku zvolila cestu exekuce a to nikoli proti straně žalující, nýbrž proti Tomáši K-ovi, mohly býti zabaveny jediné věci náležející tomuto a příslušníci domácnosti mohou se domáhati uznání nepřípustnosti exekuce na věci jim náležející, třeba to byly zadrželé vklady. Poněvadž první soudce nezjišťoval, zda jde skutečně o majetek strany žalující, nemá soud odvolací podkladu pro své rozhodnutí a proto nezbylo než zrušiti rozsudek podle ustanovení § 496 č. 3 c. ř. s. a vrátiti spisy procesnímu soudu k doplnění řízení a k vynesení nového rozsudku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

S míněním odvolacího soudu, že jest exekuci prohlásiti za nepřípustnou, prokáže-li žalující strana tvrzené své vlastnictví, lze souhlasiti jen potud, pokud exekuce jest vedena k vydobytí dlužné daně z obratu a z příjmu, daně výdělkové a pozemkové a k vydobytí exekučních útrat, nikoli však též, pokud jest na zabavené vklady vedena k vydobytí dlužné dávky z majetku. Zadržené vklady ručí podle § 62 zákona ze dne 8. dubna 1920 č. 309 sb. z. a n. za dávku z majetku, která dlužníku Tomáši K-ovi jako přednostovi domácnosti byla vyměřena. Tímto ustanovením bylo zřízeno zákonné zástavní právo státu na zadrželých vkladech k zajištění dlužné dávky. Vklady ty ručí podle vládního nařízení ze dne 27. července 1920 č. 463 sb. z. a n. k § 62 bez jakéhokoliv omezení, tedy jak se tam praví, nejen za částku dávky na ně vypadající, nýbrž za dávku vůbec. Neručí tedy jen za částku připadající z celé dávky poměrně na majetek žalující strany jako příslušníka domácnosti, který byl připočten ku jmění jejího otce, nýbrž za celou dávku otci jako přednostovi domácnosti podle § 7 č. 1 k placení uloženou. Nezáleží na tom, že žalující strana snad nabyla vkladů darem od svého otce, ježto tento způsob nabývání, i když to byly obvyklé dary příležitostné, by byl důležitým jen pro její osobní ručení podle § 61 č. 3, o které zde nejde. Ani nedobytnost dávky u toho, kdo placením jest povinen, není podmínkou pro uplatňování ručení. Na to prováděcí nařízení k § 61 výslovně upozorňuje a platí to podle prov. nař. k § 62 obdobně též při věcném ručení. Věcné ručení vkladů nemá sice podle prováděcího nařízení býti vykonáno exekucí na vklad, nýbrž bez dalšího řízení platební výzvou peněžního ústavu. Této cesty vymáhající úřad ovšem nepoužil, nýbrž vedl k úhradě dlužné dávky proti Tomáši K-ovi jako poplatníku

dávku povinnému exekuci zabavením na zadrželé a pro dávku věcně ručící vklady. To však neopravňuje žalující stranu, jak míní odvolací soud, by této exekuci odporovala vylučovací žalobou. Neboť nelze seznati, jaký zájem, hodný soudní ochrany, žalující strana může na tom míti, aby dávka nebyla uhrazena exekucí na vklady, nýbrž přímým jejím vybráním u peněžních ústavů, když nemá důvodných námitek ani proti vymáhané dávce ani proti trvání zákonného zástavního práva. Vždyť, i kdyby žalobě bylo nyní vyhověno, nebránilo by to bernímu úřadu, by neuplatnil věcné ručení vkladů platební výzvou peněžního ústavu a vklady ty nevybral na úhradu dlužné dávky. — Proto jest žaloba, pokud jde o exekuci na zadrželé vklady k vymáhání dávky z majetku neodůvodněna a lze tudíž o této části žalobního nároku rozhodnouti bez doplnění řízení nařízeného odvolacím soudem. Co se týče nepřipustnosti exekuce, pokud jest na zadrželé vklady vedena též pro jiné daně, než dávku z majetku, které dluží Tomáš K. a pro které zabavené vklady po zákonu věcně neručí, míní soud prvé stolice, že i tu jest žaloba neodůvodněna, poněvadž nedoplatek dávky z majetku exekucí vymáhaný vyčerpává sám o sobě úplně zabavené vklady i s úroky. Odvolací soud se s touto otázkou nezabýval a podle svého právního názoru na věc ani zabývati nemusil, musí však tak učiniti soud dovolací vzhledem na své odchylné právní mínění, shora projevené. Jest sice pravda, že částku, vymoženou exekucí ze zabavených vkladů bylo by započísti především na dlužnou dávku z majetku, poněvadž zákonné zástavní právo pro tuto dávku předchází právu zástavnímu, jehož bylo pro ostatní daně nabyto teprve exekucním zabavením. Avšak práva žalující strany jsou dotčena tím, že byl zabaven vklad jí náležející pro pohledávku, pro kterou ani věcně neručí, a žalující strana má vzhledem na své případné ručení osobní za dávku (§ 61) a na věcné ručení zadrželým vkladem zájem na tom, by vymáhajícímu věřiteli bylo vůbec znemožněno, použití vybraných vkladů k úhradě jiné pohledávky než dávky z majetku. To platí také o útratách exekuce proti Tomáši K-ovi. Žaloba podle § 37 ex. ř. jest tudíž oprávněna, pokud jde o nepřipustnost exekuce pro vymáhanou daň z obratu a z příjmu, daň výdělkovou a pozemkovou a pro exekucní útraty, když žalující strana prokáže své vlastnické právo k zadrželým vkladům. V tomto směru jest tudíž odvolacímu soudu přisvědčiti, že věc není zralá k rozhodnutí a že jest nutno doplniti řízení tak, jak to odvolací soud uznal potřebným.

Čís. 7660.

Dopravní řád železniční.

Tarif smí stanoviti přírážky k dovoznému i mimo případy § 60 žel. dopr. ř. a stanoviti jiné podmínky jejich placení.

Dráha jest oprávněna požadovati placení přírážky, nepoužil-li příjemce zásilky tak, jak bylo v nákladním listu uvedeno a jak se k tomu zavázal přijetím nákladního listu a zásilky za snižené dovozné.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1927, Rv I 422/27).